

Avustralya'ya göç etme kararınızı kutlarız. Bu kararınızın sizin için hayırlı olmasını ve yeni ülkenizde mutlu bir yaşam dileriz.

Bu form, Avustralya'daki yeni hayatınıza hazırlanırken göz önünde bulundurmanız gereken bazı temel konular hakkında kısa bir özet sunmaktadır. Birçok göçmen için Avustralya hakkındaki temel bilgi kaynağı akrabaları, arkadaşları ve Avustralya'daki bağlantılarıdır. Gelmeden önce bunlara ek olarak yapacağınız araştırmalar başarılı bir şekilde yerleşme olasılığınıza yardımcı olacaktır.

Göç ve Yurttaşlık Bakanlığı'nın (bakanlık) *Avustralya'da Yaşam* internet sayfaları www.immi.gov.au/living-in-australia/ adresinde bulunmaktadır ve daha ayrıntılı yerleşim bilgileri sağlamak ve yeni gelen göçmenler için mevcut hizmetleri içermektedir.

Avustralya'da Bir Yaşama Başlamak kitapçıkları her eyalet ve bölge için sağlanmış olup İngilizce ve 37 toplum dilinde mevcuttur. Bunlarda olası ve yeni gelen göçmenler için hizmetler hakkında ayrıntılı bilgiler bulunmaktadır ve www.immi.gov.au/living-in-australia/settle-in-australia/ adresindeki internet sayfalarında da mevcuttur.

Avustralya'nın çeşitlilik içeren toplumu

Avustralya, birçok kültürel, etnik, dilsel ve dinsel kökenden insanları kapsayan hoşgörülü ve çeşitlilik içeren bir toplumdur. Avustralyalılar dünyanın dört köşesinden gelmiştir. Avustralyalıların yaklaşık yüzde 45'i ya yurt dışında doğmuştur veya annesi ya da babası yurt dışında doğmuştur.

Avustralyalılar çok çeşitli dinlerin gereklerini yerine getirmektedir. Herkes, kültürel ve dini geleneklerini yasalar çerçevesinde ifade etmek ve korumakta özgürdür ve Avustralyalı olarak toplum yaşamına katılıp Avustralya'ya ait olabilir. Başlarda bu tür bir çeşitliliğe alışkın olmayabilirsiniz, ancak insanlara, düşüncelere ve geleneklere karşı açık yürekli ve saygılı olursanız, yeni yaşamınıza ayak uydurma ve başarılı olma olasılığınız artar.

Avustralya'da keyifle kullanabildiğimiz özgürlük ve eşitlik, herkesin, sorumluluklarını yerine getirmesine bağlıdır. Avustralya'ya sadık olmanızı, demokratik yaşam biçimimizi desteklemenizi ve Avustralya'nın kabul etme, kapsama ve herkes için adalet geleneklerinin korunmasına yardımcı olmanızı bekleriz. Bu değerler hukuka saygıyı, her kişinin özgürlük ve vakarını, erkek ve kadın eşitliğini ve başkalarına saygıyı ve dürüstlüğü ve muhtaç olanlara karşı sevecenliği içerir. Bir dizi temelde (ırk, cinsiyet, engellilik veya yaş gibi) ve kamu yaşamının birçok alanında (çalışma, eğitim, konaklama, mal ve hizmetlere erişim ve hükümet etkinlikleri gibi) ayrımı yasaklayan federal, eyalet ve bölge yasaları vardır.

Avustralya'da, yerli dilleri de dahil olmak üzere yaklaşık 300 dil konuşuluyor olsa da, İngilizce ulusal dildir. İngilizce konuşamıyorsanız, geldikten sonra en kısa zamanda öğrenmenizi kuvvetle öneririz. Yetişkin Göçmenler İngilizce Programı (AMEP) aracılığıyla ücretsiz İngilizce kurslarına katılmaya hakkınız olabilir. Bu program hakkındaki bilgiler 4. sayfadadır.

Gümrük ve Karantina

Avustralya elçilik görevlileri size Avustralya gümrüğü ve karantina yönetmelikleri ile ilgili bilgi verebilirler. Size Avustralya'ya neleri getirip neleri getiremeyeceğinizi belirtip, ev eşyalarınızı, hayvan/havan ürünleri getirmede özel koşulları ve gümrük vergileri hakkında bilgi verebilirler. Daha fazla bilgi için www.customs.gov.au sitesine girin.

Para ve bankacılık

Yola çıkmadan önce yanınıza Amerikan veya Avustralya doları gibi değiştirilebilir paralar veya seyahat çeki almalısınız. Yabancı paraları birçok Avustralya uluslararası havaalanında Avustralya parası ile değiştirebilirsiniz.

İnsanlar genellikle paralarını bir bankada veya diğer finans kuruluşlarında saklarlar. Gelmenizden sonraki 6 hafta içinde bu kurumlardan birinde hesap açarsanız, sadece pasaportunuza ihtiyacınız olacaktır. 6 haftadan sonra bir hesap açmak için ek kimliklere de ihtiyacınız olacaktır.

Ulaşım

Havaalanından kalacağınız yere kendi ulaşımınızı sağlamanız gerekecektir. Tüm uluslararası ve diğer çoğu havaalanında taksiler ve otobüsler bulunmaktadır.

Araba kullanmak için, bir Avustralya sürücü belgesine ihtiyacınız olacaktır. Uluslararası sürücü belgesi kısa bir süre için geçerli olabilir. Sürücü belgesi almaya yönelik bilgi edinmek için yakınınızdaki bir eyalet veya bölge ulaşım dairesine (transport department) başvurunuz. Yerel telefon rehberinde ilgili kuruluşlar, ilişkiye geçmek için gerekli bilgilerle birlikte sıralanmıştır.

Konut

Bir ev/apartman dairesi kiralamak/almak için, var olan seçenekleri gazete ilanlarından, internette veya emlak acentalarından bulabilirsiniz. Ev kiralar genellikle bir aylık kiraya eşit bir teminata ek olarak ayrıca bir aylık kiranın peşin olarak ödenmesi uygulaması vardır. Avustralya'da konut bulmak güç ve kiralar pahalı olabilir.

Okullar

Okul, 5 ile 15 yaşları arasındaki tüm çocuklar için zorunludur. Bu yaşlar kimi eyaletler ve bölgelerde küçük değişikliklere uğrayabilir. Çocuklarınızı en kısa zamanda bir okula kaydettirmelisiniz.

Ayrıca 3 ile 5 yaşları arasındaki çocuklar için kreşler mevcuttur. Bunlar genellikle yarım-gündür ve zorunlu değildir.

Yerel okullarla ilgili bilgi eyalet veya bölge eğitim bakanlıklarından elde edilir. Yerel telefon rehberlerinde bağlantı bilgileri yer almaktadır.

Avustralya'da hayat pahalılığı

Avustralya'da hayat pahalılığı pek çok ülkeyle karşılaştırıldığında daha yüksektir. Ailenizin ve kendinizin en az ilk 2 yılda nasıl geçeceğini önceden düşünmeniz çok önemlidir. Hemen bir iş bulacağınızı varsaymayınız.

Taşınma masrafları yüksektir. Avustralya'ya geliş yol parası, ev eşyalarının taşınması ve yeni bir ev kurmak yüklüce bir miktar tutacaktır.

Devamı bir sonraki sayfada ►

Sosyal güvenlik için iki yıl bekleme dönemi

Yeni gelen çoğu göçmenlerin, Newstart Ödeneği veya Hastalık Ödeneği gibi işsizlik yardımı, Austudy veya Gençlik Ödeneği gibi öğrenci yardımı ve Sağlık Bakım Kartı gibi diğer yardımlar da dahil olmak üzere çoğu sosyal güvenlik ödemelerini alabilmek için, Avustralya'da, sürekli oturma vizesi sahibi olarak 2 yıl yaşamaları gerekmektedir. Yaşlılık ve Engellilik ödeneklerini alabilmek için, sürekli oturma vizesi sahibi olarak Avustralya'da genellikle 10 yıl yaşamaları gerekir.

En azından Avustralya'daki ilk 2 yılınızda kendinizin (ve size bağımlı kişilerin) geçinebilmesine yetecek kadar paranızın olması gerektiğini anlamanız çok önemlidir. Sizi davet eden veya size güvence veren biri varsa, bu kişilerden, sağlamayı üstlendikleri ve sağlayabilecekleri destek hakkında, Avustralya'ya gelmeden önce bilgi almalısınız.

Bekleme süresi istisnaları

Mevcut koşullarınızda kontrolünüz dışındaki önemli değişiklikler nedeniyle güçlük içerisinde kalmanız durumunda Özel Ödenek adındaki bir ödeme bekleme süresi dolmadan sağlanabilir. Bu ödemeye yalnızca çok özel durumlarda verilebilir. İş bulamamak ya da eldeki paranın bitmesi kendi başlarına Özel Ödenek bağlanması için yeterli sebepler değildir.

Avustralya'da sürekli oturma vizesi sahibi olarak yaşamaya başladıktan sonra dul kalırsanız, sakatlanırsanız veya bekar ebeveyn olursanız, bir ödenek veya emekli maaşına hak kazanabilirsiniz. Eğer uluslararası bir sosyal güvenlik anlaşması kapsamındaysanız, Avustralya'da 10 yıl yaşama koşulu aranmaksızın emekli maaşı alabilirsiniz. Ocak 2009 itibarıyla Avustralya'nın 22 ülke ile sosyal güvenlik anlaşması vardır.

İnsani nedenlerle gelen bir göçmen veya bir mültecinin eşi ya da bağımlı çocuğu iseniz; bir Avustralya yurttaşı iseniz veya bir Avustralya yurttaşının eşi ya da bağımlı çocuğu iseniz veya herhangi bir zaman içinde Avustralya'da 2 yıl yaşamış olan sürekli oturma hakkına sahip bir kişi iseniz, çoğu sosyal güvenlik ödemeleri için iki yıllık bekleme süresinden muaf tutulabilirsiniz.

Sürekli oturma hakkına sahip bir kişiye bakıyorsanız ve belirli bir Bakıcı vizesine sahipseniz, Bakıcı Yardımı için bekleme süresinden muaf tutulabilirsiniz. Ayrıca, bir bekleme süresine tabi olmayan Bakıcı Ödeneği için de hak kazanabilirsiniz.

Çocuklu ailelere yardım

Bakmakla yükümlü oldukları çocukları olan yeni göçmenler, çocuk yetiştirme masraflarına yardımcı olacak Aile Yardımı ödeneği alabilirler. Buna hak kazanabilmeniz için genellikle sürekli oturma vizesine sahip olmanız gerekir ama, kimi istisnalar vardır. Bu ödemeler için bekleme süresi yoktur. Aile Yardımı ödemeleri sadece ek bir gelir niyetiyle ödenmektedir, yaşamı sürdürmek için yeterli değildir.

Aile Yardımı ödeneği Aile Vergi Ödeneği Bölüm A, Aile Vergi Ödeneği Bölüm B, Çocuk Bakımı Ödeneği ve Çocuk Bakımı Vergi İndirimi'ni içerir. Hak edebileceğiniz Aile Vergi Ödeneği miktarı ailenizdeki çocukların yaşlarına ve sayısına ve ailenizin o mali yıl içindeki toplam yıllık gelirine bağlıdır. Çocuk Bakımı Ödeneği bakıma verdiğiniz çocuğunuzun, bakım masrafına yardımcı olmak amacıyla ödenebilir. Alabileceğiniz Çocuk Bakımı Ödeneği ailenizin o mali yıl içindeki yıllık gelirine, seçtiğiniz çocuk bakım türüne (onaylı veya kayıtlı), çocuk bakımındaki çocukların sayısına, çocuk bakımını kullanma nedeninize ve kaç saat çocuk bakımı hizmeti kullandığınıza bağlıdır. Çocuk Bakım Yardımı almaya hak kazanabilmeniz için çocuğunuzun tüm aşılı yapılmış olması veya aşılarından muaf tutulmuş olmasıdır.

1 Temmuz 2008'den itibaren, Çocuk Bakımı Vergi İadesi cepten çıkan masrafların (çocuk bakımı için, Çocuk Bakımı Yardımı çıkartıldıktan sonra ödediğiniz miktar), bir yılda bir çocuk için 7,500 dolara (indeksli) kadar olacak şekilde, yüzde 30'dan yüzde 50'ye çıkarılmıştır ve yıllık olarak değil üç ayda bir ödenebilir. Onaylı çocuk bakımını kullanırsanız, Çocuk Bakımı Yardımı almaya hakkınız varsa (sıfır veya daha fazla oranda hak edilmişse) ve eşiniz ve siz iş, eğitim, öğretim testini geçerseniz, Çocuk Bakımı Vergi İndirimi'ne hak kazanabilirsiniz.

Bebekli ailelere fazladan yardım sağlayan 2 ek ödenek daha vardır. Bebek İkramesi, yeni doğmuş bir bebeğin ek masraflarının karşılanabilmesi için para sağlar. Annelik Aşı Ödeneği ise, aşılarının tümü yapılmış olan veya aşılarından muaf tutulan çocukları bulunan aileler için ayrı bir ödenektir.

Avustralya'da Aile Yardımı Ofisi'ni tüm Medicare ofislerinde ve Centrelink Müşteri Servis Merkezleri'nde bulabilirsiniz. Şu yollarla daha fazla bilgi edinebilirsiniz:

İnternet sitesi: www.familyassist.gov.au

Telefon: 136 150 (Avustralya içinde)
131 202 (İngilizce'den başka dillerde bilgi için)

Genel erken çocukluk eğitimi ve çocuk bakımı bilgileri şuralardan edinilebilir:

İnternet sitesi: www.mychild.gov.au

Telefon: 133 684 (Avustralya içinde)

Sosyal güvenlik hakkında daha fazla bilgi

Centrelink, insanlara, kendi kendilerine yeterli olabilmeleri için hizmetler ulaştırarak ve muhtaç olanları destekleyerek, hükümet tarafından saptanmış olan toplumsal ve ekonomik sonuçlara katkıda bulunur. Centrelink tarafından yönetilen tüm hakları etkileyen birçok kural vardır. Burada sağlanan bilgiler sadece genel bir rehberdir ve kendi özel gereksinimlerinizi Centrelink'le görüşmeniz gerekir.

Centrelink ofislerinin yerlerini ve telefon numaralarını yerel telefon rehberinde bulabilirsiniz. 131 202 numaralı telefonu arayarak Centrelink görevlileri ile İngilizce'den başka dillerde konuşabilir ve yanıt alabilirsiniz. Bu bir tercümanlık servisi değildir. Bu numarayı aramak Avustralya'nın her yerinden yerel telefon ücreti karşılığındadır. Paralı telefonlar veya cep telefonlarından yapılacak aramalar daha fazla ödeme gerektirebilir.

Avustralya'ya gelmeden önce sosyal güvenlik ödemeleri veya uluslararası anlaşmalar hakkında daha fazla bilgi şu yolla elde edilebilir:

İnternet sitesi: www.centrelink.gov.au

Mektup: Centrelink International Services
GPO Box 273
HOBART TAS 7001
AUSTRALIA

Telefon: 131 673 (Avustralya dahilinde Centrelink Uluslararası Hizmetleri)

131 202 (İngilizce'den başka dillerde bilgi için)
+613 6222 3455 (Avustralya dışından)

(Not: Bir Centrelink ofisini Avustralya dışından aramak isterseniz, ücretsiz telefon numaraları Centrelink'in internet sitesinde mevcuttur.)

Sağlık

Avustralya Hükümeti tıbbi masraflara ve hastane masraflarına, Medicare adı verilen bir program aracılığıyla yardımcı olmaktadır. Hükümet ayrıca, İlaç Ödenekleri Programı (PBS) çerçevesinde çoğu ilacın masraflarının karşılanmasına da katkıda bulunur. Medicare ve PBS, Medicare Australia tarafından yönetilmektedir.

Medicare'e kaydolmaya hakkınız olup olmadığını öğrenmek üzere yanınızda pasaportunuz, seyahat belgeleriniz veya sürekli kalma vizenizle yerel Medicare ofisinize gidin. Halihazırda bir sürekli oturma vizesine sahip değilseniz, yaptığınız sürekli oturma vizesi/göç başvurularının ayrıntılarını da ayrıca sağlamanız gerekir.

Çoğu geçici oturma vizesi sahibinin Medicare'e kaydolma hakkı yoktur, ancak kimi muafiyetler vardır; örneğin sürekli oturma vizesi için başvurmuş ve gerekli ölçütlere uygun olan kişiler. Hakkınız olup olmadığını öğrenmek için yerel Medicare ofisinizi ziyaret etmelisiniz. Tüm uygunluk gerekleri karşılanmışsa, yaklaşık 3 hafta içinde kartınız gelene kadar kullanmanız için size geçici bir Medicare kartı verilebilir. Çoğu durumda, sağlık bakımınızın ücretini ödeyecek ve daha sonra bu ödemenin bir kısmını geri alacaksınız.

Medicare Australia, Avustralya Çocuk Aşı Kütüğü'nü de tutmaktadır. 7 yaşından küçük çocuğunuz varsa, Avustralya'daki doktorunuzun çocuğunuzun aşılarının güncel olup olmadığına karar verebilmesi için, Avustralya'ya gelirken lütfen yanınızda aşı kayıtlarını da getirin. Bu, kimi Aile Yardımı ödeneklerinin alınabilmesi için de gereklidir.

Medicare Australia, Avustralya Organ Bağışı Kütüğü'nü (Bağış Kütüğü) de tutmaktadır. 16 yaşından büyük olan kişiler organ bağışı kararlarını Bağış Kütüğü'ne kaydettirebilirler. Organ veya doku nakli, ciddi veya yaşamı tehdit eden hastalığı olan kişiler için ikinci bir yaşam şansı olabilir.

Ek olarak, Medicare Australia ayrıca Aile Yardımı ödemeleri konusunda da yardım sağlar. Bölgenizdeki Medicare ofisinden sağlanabilen ödemelerden bazıları şunlardır: Çocuk Parası, Bebek İkramiyesi, Çocuk Bakımı Ödentisi, Doğum Ödentisi ve Doğum Aşı Yardımı.

Medicare Australia'nın 19 dile çevrilmiş ve İngilizce büyük yazılı, körler alfabeti ile yazılmış ve sesli CD ve kasette bir bilgilendirme dosyası vardır. Dosyada Medicare Australia'nın hizmetleri hakkında bilgiler vardır ve haklardan ve ödemelerden yararlanmak için nelerin gerekli olduğu anlatılmıştır. Dosyanın bir kopyası Medicare Australia'nın internet sitesinde veya yerel Medicare ofisinizde ya da Göçmen Kaynak Merkezi'nde mevcuttur.

Daha fazla bilgi için:

İnternet sitesi: www.medicareaustralia.gov.au

E-mail: info@medicareaustralia.gov.au

Telefon: 132 011* – Medicare
1800 020 613** – İlaç Ödenekleri Programı
1800 653 809** – Avustralya Çocuk Aşıları Kütüğü
1800 777 203** – Avustralya Organ Bağışı Kütüğü
1800 552 152** – Duyuma ve konuşma engelliler için
131 450* – Yazılı ve Sözlü Tercümanlık Servisi

Mektup: Medicare Australia
GPO Box 9822
Kendi başkentinizde

Özel Sağlık Sigortası

Birçok Avustralyalı özel sağlık sigortasına sahip olmayı yeğler. Bu, özel veya devlet hastanelerinde özel hasta olarak tedavinizin giderlerinin tamamını veya bir kısmını kapsamakta olup bu kapsam Medicare tarafından karşılanmayan dış bakımı, çoğu göz bakımı ve cankurtaranla ulaşım gibi bazı sağlık hizmetlerini de içerebilir. Özel sağlık sigortası yaptırmayı düşünüyorsanız, şunları bilmeniz gerekir:

1. Yüzde 30'luk Vergi İadesi – Medicare'e hakkınız varsa ve hastane tedavisi, genel tedavi ('ikincil' ya da ekstra) kapsamını veya her ikisini de sağlayan, yasaya uygun bir sağlık sigortası poliçesine sahipseniz, yüzde 30 iade talep etme hakkına da sahipsiniz. İade, genel olarak, özel sağlık sigortanızın toplam giderinin yüzde 30'unu size geri verecektir (65-69 yaşları arasındaki kişiler için indirim yüzde 35 ve 70 yaşında ya da daha büyük kişiler için ise indirim yüzde 40'tır.)
2. Ek Medicare Ödemesi – Çoğu Avustralyalı vergi mükellefinin, ödedikleri verginin tutarına dahil olan bir Medicare Harcı vardır. Belirli bir gelir sınırının üzerinde kazancı olup hastane sigortası olmayan kişilere, ek olarak yüzde 1 oranında Ek Medicare Harcı uygulanır. Gelir sınırları yılda bekârlar için 70,000 ve çiftler ve aileler için 140,000 dolardır. Bu sınırlar, ortalama maaşlarda yapılan değişikliklerin hıza ayak uydurabilmek için ilerde endekslenecektir.
3. Yaşam Boyu Sağlık Sigortası – Yaşam Boyu Sağlık Sigortası (YBSS), hastaneyi kapsayan özel sağlık sigortası temel primine ek olarak yapılabilen bir ödemedir. YBSS ödemesinden kaçınmak için, YBSS'nin son gününden önce hastane kapsamını satın almanız gerekir. Son gün genellikle 31'inci yaşgünü izleyen 1 Temmuz'dur, ancak Avustralya'ya gelen yeni bir göçmen olarak son YBSS gününüz, Avustralya'ya vardığınız tarihteki yaşınıza bağlı olarak, daha sonra olabilir.

Son gününüzden sonra hastane kapsamı alırsanız, sizden, kapsama başladığınız tarihte 30 yaşının üzerindeki her yıl için yüzde 2 ek YBSS primi ödemeniz istenebilir. Örneğin, 40 yaşına kadar beklerseniz, hastane kapsamınızın yüzde 20'si kadar fazladan para ödeyebilirsiniz.

Avustralya'ya yeni gelen 31 yaşının üzerindeki göçmenler, Medicare'e hak kazanarak kayıt oldukları günden sonraki 12 ay içinde hastane sigortası yaptırırlarsa, fazladan ücret ödemeyeceklerdir. Medicare'e kaydolduktan sonraki ilk yıl içinde hastane sigortası yaptırmayı düşünmeniz önemlidir. Medicare'e kaydolduktan sonra 12 aydan fazla bir süre beklemeyi seçerseniz, ek YBSS primi ödemeniz gerekecektir. Ancak Avustralya'ya geldiğinizde 31 yaşının altındaysanız, son YBSS gününüz herkesinki gibi olacaktır (31'inci yaşgünü izleyen 1 Temmuz).

Özel sağlık sigortası hakkında daha fazla bilgi şu yollarla edinilebilir:

İnternet sitesi: www.privatehealth.gov.au

E-mail: privatehealth@health.gov.au

Mektup: MDP 86
Department of Health and Ageing
GPO Box 9848
CANBERRA ACT 2601
AUSTRALIA

Devamı bir sonraki sayfada ►

*Telefon ücretleri uygulanır

**Sadece cep ve ödemeli telefonlardan yapılan aramalar için ücret uygulanır

Avustralya'da iş bulma

Avustralya işgücü piyasası çok rekabetçidir. Avustralya'da iş bulmak ekonomik faktörlere, aranan işin türüne ve ülkenin değişik kesimlerinde iş bulmayı etkileyebilecek özel koşullara bağlıdır. **Göç izin verilmesi**, yüksek nitelikli başvuru sahipleri için bile, **iş bulunacağına garantisi değildir**.

Aralık 2008'de Avustralya'nın işsizlik oranı eğilimi yüzde 4 idi. Kasım 1997 ile 2007 arasındaki dönemde gelen göçmenler arasındaki işsizlik oranının yüzde 5 (özgün veri) olduğu tahmin edilmektedir. Aralık 2008'de, İngilizce konuşulan belli başlı ülkelerde doğan göçmenler arasındaki işsizlik oranı yüzde 4 olurken, diğer ülkelerde doğanlar arasındaki oran yüzde 5.7 olmuştur. Avustralya'da yerleşmelerinin üzerinden daha uzun zaman geçmiş olan göçmenlerin arasındaki işsizlik oranı genellikle daha düşük olmaktadır. Aynı şekilde, Beceri Akımı çerçevesinde Avustralya'ya gelenler arasındaki işsizlik oranı, diğer kategorilerde gelenlerinkinden daha düşüktür.

İş bulma imkanlarınız hakkında bilgi edinmek için Avustralya gazetelerini, özellikle Çarşamba ve Cumartesi günleri iş ilanları yayınlayan gazeteleri okuyunuz.

Avustralya'ya gelmeden önce, yapmayı düşündüğünüz işle ilgili herhangi bir özel gerekliliğin veya koşulun olup olmadığını öğrenmelisiniz. Avustralya'daki birçok iş için ise başvuruların bir Avustralya eyalet veya bölge kurumuna kayıt olabilmeleri ya da bu kurumlardan ruhsat alabilmeleri ve/veya meslek odaları veya endüstriyel kuruluşlara üye olabilmeleri gerekmektedir.

Mesleğinize uygulanan herhangi bir kayıt veya ruhsat gerekliliğinin olup olmadığını öğrenmelisiniz. Bağımlı kişiler de, gelir gelmez iş arama niyetleri olsun olması, iş olasılıkları hakkında benzer soruşturmaları yapmalıdır.

Bir işleri olmayan göçmenler, gelişlerinden sonra mümkün olan en kısa sürede Centrelink'e kayıt yaptırmalıdır. Yeni gelen çoğu göçmenlerin 2 yıl süreyle gelir destek ödeneğine genellikle hakkı olmadığından bunlar, Job Network üyeleri aracılığıyla, sadece, hükümetin finansman sağladığı kısıtlı sayıda iş arama destek hizmetlerinden yararlanabilirler. Ancak, sürekli oturma izni olan ve diğer uygunluk ölçütlerine uyan göçmenler Job Network hizmetlerinin tamamına erişebilirler.

İş bulma programı, iş arama ve niteliklerin tanınması ile ilgili bilgiler aşağıdaki İnternet sitesinden edinilebilir:

- Australian Jobsearch (işler, istihdam olasılıkları, aranan beceriler ve Avustralya'daki meslekler için)
www.jobsearch.gov.au
- Australian Workplace (Avustralya'daki işyerleri hakkındaki bilgi için)
www.workplace.gov.au
- Skilled Migrant (Nitelikli Göçmen (Talep Listesi becerilerinde Göç Mesleği olan seçilmiş Beceri Akımı kategorilerindeki asli başvuru sahipleri için))
www.skilledmigrant.gov.au
- Trades Recognition Australia (zanaat niteliklerinin tanınması için)
www.workplace.gov.au/tra
- Australian Skills Recognition Information (Avustralya Becerilerin Tanınması Bilgileri (yurtdışı niteliklerinin ve becerilerinin tanınması için))
www.immi.gov.au/asri

Gelir vergisi

Avustralya'da oturanlar tüm dünyadan elde ettikleri gelir üzerinden vergi öder ve hem Avustralya'da hem de yurt dışından elde ettikleri geliri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde bildirmek zorundadırlar. Yurt dışından bir gelirin varsa, kazandığınız ülkede vergi alınmışsa bile bu geliri vergi beyannamenize dahil etmek zorundasınız. Yurt dışını geliri Avustralya'da vergiye tabi ise ve bunun için yurt dışında vergi ödemişseniz, bir yurt dışı gelir vergisi dengelemesine hak kazanabilirsiniz.

Vergi dosya numarası (TFN), Avustralya Vergi Dairesi tarafından, kimlik ve kayıt tutmak amacıyla bireylere ve kuruluşlara verilen kişi veya kuruluşa özgü bir numaradır. Genel olarak, Avustralya'da para kazanma niyetindeyseniz, yaşınız ne olursa olsun, TFN için başvurmak sizin yararınıza. TFN olmadığı takdirde, işverenler size yaptıkları ödemelerin yüzde 46.5'ini alkoymak zorundadır. Bu, alınmaması gerekenden çok daha fazla olabilir. Vergi Dairesi'ne telefon edip size bir başvuru formu yollanmasını isteyerek TFN için başvuruda bulunabilirsiniz. Ya da, haftanın 7 günü ve günün 24 saatinde Vergi Dairesi'nin internet sitesinde TFN için başvuruda bulunabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için:

İnternet sitesi: www.ato.gov.au

Telefon: 132 861 (Avustralya içinde)

Göçmen Toplum Yerleşim Hizmetleri

Göç ve Yurttaşlık Bakanlığı, gelmelerinden sonra mümkün olan en kısa zamanda Avustralya toplumunda etkin katılımcılar olabilmeleri için göçmenlere ve insanî nedenlerle gelenlere yardımcı hedefleyen bir dizi yerleşim hizmeti için fon sağlar. Göç ve Yurttaşlık Bakanlığı, toplum kuruluşlarına Yerleşim Para Yardımları Programı çerçevesinde fon sağlar. En yakın Yerleşim Hizmeti sağlayıcılarınıza www.immi.gov.au/living-in-australia/settle-in-australia/find-help/where-to-help/ sitesinden erişebilirsiniz.

Yerleşim Hizmeti sağlayıcıları, hakkı olan göçmenlere, konut, çocuk bakımı, iş ve eğitim gibi ana hizmetlere nasıl erişilebileceği konusunda bilgi sağlayabilir. Ayrıca sizin için, toplum içinde yerleşebilenizde yardımcı olabilecek destek ağlarına bağlantılar da kurabilirler.

Dil eğitimi ve yardımı

Göç ve Yurttaşlık Bakanlığı dil konusunda yardıma ihtiyacı olan göçmenlere 2 önemli hizmet sağlamaktadır. Bunlar, Yetişkin Göçmenler İngilizce Programı (AMEP) ve Yazılı ve Sözlü Tercümanlık Servisi'dir (TIS National).

Yetişkin Göçmen İngilizce Programı AMEP

İngilizce öğrenmek, Avustralya'ya başarıyla yerleşip kişisel, toplumsal ve ekonomik hedeflerinize ulaşmak için atacağınız en önemli adımlardan biridir. Hakkınız varsa, Yetişkin Göçmen Eğitim Programı (AMEP), size, günlük sosyal ortamlarla kimi iş durumlarının üstesinden gelmenize yardımcı olabilecek temel İngilizce dersleri sağlayabilir.

AMEP'e hak kazanıyorsanız, hangisi önce gerçekleşirse onun uygulanacağı, 510 saate kadar veya işlevsel İngilizce'ye ulaşına değin, İngilizce öğrenebilirsiniz. Avustralya'ya gelmeden önce işkence veya travma gibi güçlükleri yaşamış olan veya sadece kısa süreli resmi bir eğitim almış olan, insanî nedenlerle gelmiş bir kişi iseniz, daha fazla İngilizce eğitimine erişebilirsiniz.

Avustralya'ya geldikten veya sürekli oturma hakkı aldıktan sonraki 3 ay içinde yerel AMEP hizmet sağlayıcınıza AMEP kursları için kaydolmanız gerekir. Bir yıl içinde bu sınıflara başlamalısınız; yoksa AMEP'te İngilizce öğrenimi yapamayabilirsiniz. Kaydolduğunuzda, ailevi, iş veya diğer sorumluluklar sınıflara katılmanızı güçleştiriyorsa, İngilizce kurslarına başlamayı erteleyebilirsiniz.

AMEP, değişik öğrenim yöntemleri sunar. Tam-gün veya yarım-gün sınıflarına gidebilirsiniz; AMEP Uzaktan Öğrenim ile evde öğrenebilirsiniz veya evde bir özel öğretmenle pratik yapabilirsiniz. Okul yaşından küçük çocuklarınız varsa, siz sınıftayken onları ücretsiz çocuk bakımına bırakma olanağınız olabilir.

AMEP ile İngilizce öğrenip öğrenemeyeceğiniz ve nerede kaydolabileceğiniz hakkında bilgi edinmek için 131 881'den Göç ve Yurttaşlık Bakanlığı'nın bilgi hattı ile ilişkiye geçin veya AMEP'in www.immi.gov.au/amep internet sitesini ziyaret edin.

Yazılı ve Sözlü Tercümanlık Servisi (TIS National)

TIS National, 160'den fazla dilde ve lehçede telefonla tercüman sağlar ve günün 24 saati, haftanın 7 günü kullanıma hazırdır. Dilinizi konuşmayan biriyle iletişime geçmeniz gerekiyorsa, TIS National yardımcı olabilir. Ayrıca, Avustralya'nın her yerine acil durumlarda da tercümanlık yardımı sağlayabilir.

Bir telefon tercümanına ihtiyacınız olduğunda, 131 450'den TIS National'ı arayın. Ya da, konuşmak istediğiniz hükümet dairesi, işletme veya toplum servisi sizin adınıza TIS National'ı arayabilir.

TIS National, hizmet karşılığında ücret temeline çalışır, ancak, çoğu durumlarda tercümanlık işinin ücreti hükümet dairesi, işletme veya toplum servisi tarafından ödenir.

Bir doktora danıştığınızda bir tercümanın yardımına ihtiyacınız varsa, o doktordan, telefonla bir tercüman ayarlaması için Doktorların Öncelikli Hattı'ndan TIS ile ilişkiye geçmesini isteyebilirsiniz. Doktor ayrıca, gerekirse yüz yüze bir tercüman da ayarlayabilir. Eczaneler de, sizinle konuşmak için telefon tercümanlarını kullanabilir.

Yerleşimle ilgili kişisel belgelerin (örneğin, nüfus kağıdı veya evlilik cüzdanı, sürücü ehliyeti, eğitim ve iş belgeleri) İngilizce'ye çevrilmesi, hak sahibi göçmenler için, Avustralya'ya gelmelerinden veya sürekli oturma hakkını almalarından sonraki 2 yıl süresinde mevcuttur. Bu, ücretsiz bir hizmettir. Çeviriler hakkında daha fazla bilgi www.immi.gov.au/living-in-australia/help-with-english/ sitesinde mevcuttur.

TIS National, Avustralya toplumu üyelerine sözleşmeli olarak tercümanlık hizmetleri sağlamaya ilgi duyan ve Avustralya'da sürekli oturma hakkına sahip olan kişilerden veya Avustralya yurttaşlarından gelecek soruları memnuniyetle karşılar. İngilizce ve en az bir başka dilde iyi becerileriniz varsa, TIS National için sözleşmeli olarak tercümanlık yapmak üzere başvurmayı düşünebilirsiniz. Tercümanların işe alınması ve çalışma koşulları ile ilgili daha fazla bilgi için lütfen 1300 132 621'den bir TIS National Sözleşme Müdürü ile ilişkiye geçin.

Eğitim, Çalışma ve İşyeri İlişkileri Bakanlığı (DEEWR) İngilizce programları

İngilizce dil, okumayazma ve aritmetik eğitimi, Eğitim, Çalışma ve İşyeri İlişkileri Bakanlığı (DEEWR) ve eyalet ve bölge hükümetleri tarafından yönetilen hedeflenmiş programlar aracılığıyla mevcuttur. DEEWR, çalışma yaşındaki (15-64) kişiler için, istihdamla ilgili 2 İngilizce, okumayazma ve aritmetik programına sahiptir.

Birincisi, hakkı olan iş arayanlara, mesleğe yönelik, 800 saatlik dil, okumayazma ve aritmetik eğitimi sağlayan Dil, Okumayazma ve Aritmetik Programıdır (LLNP). LLNP, kalıcı iş bulabilmelerine yardım veya daha fazla eğitim ve öğretim alabilmeleri için kişilerin dil ve/veya okumayazma ve aritmetik becerilerini iyileştirmeyi amaçlar. Program ayrıca, dezavantajlı kişileri desteklemek üzere tasarlanmış Bütünleyici Eğitim aracılığıyla uzmanlaşmış eğitim sağlar.

İkincisi ise, şu andaki ve gelecekteki istihdam ve eğitim gereksinimlerini karşılamada yardımcı olmak amacıyla işçileri İngilizce, okumayazma ve aritmetikte eğitmeleri için kuruluşlara fon sağlayan İşyeri İngilizce Dil ve Okumayazma Programıdır (WELL).

Avustralya Hükümeti ayrıca, hakkı olan yeni gelmiş göçmen ilk ve orta öğretim öğrencilerine İkinci Dil Olarak İngilizce - Yeni Gelenler (ESL-NA) Programı çerçevesinde yoğun İngilizce dil dersleri vermeleri için Eyalet ve Bölge hükümet ve hükümet dışı eğitim kurumlarına yardımcı olmak üzere fon sağlar. Program, İngilizce dil yeterliklerini geliştirerek ve toplumun geneli için var olan eğitimsel etkinliklerde yer almalarını kolaylaştırarak İngilizce konuşulmayan kökene sahip olan yeni gelmiş öğrencilerin eğitimsel olanaklarını ve elde edecekleri sonuçları iyileştirmeyi amaçlar.

Hakkı olan öğrencilerin, yoğun dil merkezlerinde/birimlerinde veya okullarda en az 6 ay süreyle yoğun İngilizce dil dersleri almaları beklenir. Her bölge, öğrencilerin gereksinimleri için kendi değerlendirmesini ve ESL öğrenim izlencesini geliştirmek ve yoğun İngilizce dil derslerini vermekle sorumludur.

Daha fazla bilgi için:

İnternet sitesi: www.deewr.gov.au

Telefon: 1300 363 079

Avustralya yurttaşlığı

Avustralya yurttaşlığına hak kazanmaya ilişkin olan ve başvuru formlarını içeren bilgiler, www.citizenship.gov.au yurttaşlık internet sitesinde mevcuttur veya bunlar yurttaşlık bilgilendirme hattı olan 131 880, Avustralya içinden aranarak sağlanabilir.

Devamı bir sonraki sayfada ►

Daha fazla bilgiye ya da danışmaya ihtiyacınız mı var?

Oturmaya niyetlendiğiniz eyalet veya bölge için *Avustralya'da Bir Yaşama Başlamak* broşürünün bir kopyasını mutlaka edinin. Bunlar İngilizce ve 37 toplum dilinde ve www.immi.gov.au/living-in-australia/settle-in-australia/ internet adresinde mevcuttur.

Yerleşim bilgi ve tavsiyeleri ayrıca bakanlığın Avustralya'daki ve yurtdışındaki Göç ve Yurttaşlık Bakanlığı ofislerinde de mevcuttur. Daha fazla bilgi için ilişkiye geçebileceğiniz yerler:

Göç ve Yurttaşlık Bakanlığı

Telefon: 131 881 (Avustralya içinde genel sorular)

www.immi.gov.au

Avustralya'ya göçle ilgili bilgiler

www.immi.gov.au/migrants/

Avustralya'daki yaşamla ilgili bilgiler

www.immi.gov.au/living-in-australia/

Avustralya yurtdışı Göç Ofislerinin listesi

www.immi.gov.au/contacts/overseas/

Yerleşim Hizmetleri Bulucusu

www.immi.gov.au/living-in-australia/settle-in-australia/find-help/where-to-help/

Yurttaşlık internet sitesi

www.citizenship.gov.au

Daha Fazla Bilgi

Hayati Tehlike Acil Hattı

(İtfaiye, Polis, Ambulans) 24 saat

Telefon: 000

Yazılı ve Sözlü Tercümanlık Servisi (TIS National)

Telefon: 131 450

www.immi.gov.au/tis/

Australian Government Regional Information Service

(Avustralya Hükümeti Bölgesel Bilgilendirme Servisi)

Telefon: 1800 026 222

www.regionalaustralia.gov.au

Avustralya Becerilerin Tanınması Bilgileri internet sitesi

www.immi.gov.au/asri

AEI-NOOSR (genel niteliklerin tanınması bilgileri)

Telefon: 1300 363 079

www.aei.gov.au

Avustralya Hükümeti internet sitesi

www.australia.gov.au

Ana Sayfa

www.immi.gov.au

Genel bilgi hattı

Bir operatörle konuşmak için Avustralya'daki iş saatleri içinde **131 881**'e telefon edin (bu saatler dışında, kaydedilmiş bilgilere ulaşabilirsiniz.) Avustralya'nın dışındaysanız, lütfen en yakınınızdaki Avustralya temsilciliği ile ilişkiye geçiniz.